

İskenderun limanının Devlet Demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğüne devri ve mezkûr umum müdürlükçe işletilmesi hakkında kanun lâiyhası ve Nafia ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/848)

T. C.

Başvekâlet .

Kararlar dairesi müdürlüğü

Sayı : 6/2583 .

2 . VII . 1942

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

İskenderun limanının Devlet Demiryolları ve limanları İşletme Umum Müdürlüğüne devri ve mezkûr umum müdürlükçe işletilmesi hakkında Münakalât vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 18 . VI . 1942 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesıyla birlikte sunulmuştur.

Başvekil

Dr. R. Saydam

İskenderun limanının devir ve işletme kanunu esbabı mucibesi

Dünya harbinin zuhurundan ve bu harbin Akdenize sirayetinden sonra memleketimizin deniz yoluyla vâkı ithalât ve ihracat münasebetleri Mersin ve bilhassa İskenderun limanına inhisar etmiş bulunmaktadır.

Diğer taraftan yine bu vaziyet deniz nakliyatımızı ekseriyeti itibariyle kara yollarına intikal ettirilmiş ve bu suretle Mersin ve İskenderun limanlarımıza çıkarılmak mecburiyetinde kaldığımız mallarımızın süratle tahliye edilmesi ve daha mühimi tahliye edilen bu mallarımızı kısa bir zamanda demiryollarımızla ülkemiz içerisine dağıtabilmek için vagonlarımıza yükletilmesi ve bu iş ve vazifelerin çabuk ve gereği gibi yapılmasını teminen demiryollarımızın dayandığı liman işleriyle demiryolları hizmetlerimizin birleştirilmesi ve bu iki çeşit hizmetin sistemli, ahenkli ve çalışmalarını için bir elden idaresi lâzımgelmıştır.

Gerçi hissedilen bu âcil lüzum ve zarurete binaen Milli korunma kanunumuzun muaddel altıncı maddesinin VIII nci bendiyle verilen salâhiyete istinaden İskenderun limanı, bütçe ve teşkilâtına dair mer'î hükümler mahfuz kalmak üzere Devlet Demiryolları ve limanları İşletme Umum müdürlüğüne devredilmiş ise de beklenen ve arzu edilen amacın derhal elde edilebilmesi için yapılması gerekli kadro ve teşkilât ve tesisata ve iş birliğini temine mâtuf hizmetlere; Devlet limanları bütçesinin ve gelirinin müsait olmaması sebebiyle bütçesinden muayyen tahsisattan fazla ve bu limanı bütçe ve teşkilâtına dair mer'î hükümler dairesinde idaresini eline alan Devlet Demiryolları ve limanları İşletme Umum müdürlüğü de kendi bütçesinden ayrıca para harecamasına imkân olmaması muvacehesinde ve bir de esasen demiryollarımızın limana kadar dayanmış olması ve bu limanda liman ve demiryolları hizmetlerinin girift bir vaziyet almış bulunması itibariyle liman hizmetlerinin de Devlet demiryolları ve limanları İşletme Umum müdürlüğüne devri muvafık görülmüştür.

Buna binaen 3714 sayılı kanuna müsteniden Devlet limanları İşletme Umum müdürlüğüne İskenderun limanından yapılmakta bulunan liman hizmetlerinin Devlet Demiryolları ve limanları

işletme umum müdürlüğüne devrini tazammun eden kanun projesi hazırlanmıştır.

Birinci madde:

Bu limandaki hizmetlerin yapılabilmesine devam edilebilmek için mevcut menkul, gayrimenkul emvalin ve tesisatın ve muharrik ve müteharrik vasıtaların Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğüne devri zaruri görülmüş ve bu itibarla Millî korunma kanununa istinaden bu limanın Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğüne idaresine başlandığı 28 şubat 1942 tarihinde mevcut bütün tesisat ve teçhizat ve her türlü alât ve edevat, bilûmum muharrik ve müeharrik deniz ve kara vesaiti ve mebanisi, demirbaş ve istihlâk olunacak mevât ve eşyası ile birlikte devredileceği projenin 1 nci maddesinde ifade edilmiştir.

İkinci madde:

Hükûmetimizle Fransa arasında 25 haziran 1939 tarihinde imzalanıp 3658 sayılı kanun ile tasvip buyurulmuş olan anlaşma ve bu anlaşmaya bağlı protokol mucibince Hükûmete intikal etmiş bulunan İskenderun limanındaki menkul ve gayrimenkul emval ve teçhizat ve malzeme ve saire bedelleri Hükûmet tarafından tediye olunarak bilâhara 3714 sayılı kanunla Devlet limanları işletme umum müdürlüğüne devredilmiş olmakla beraber bu idare, limanı tesellüm ettikten sonra ayrıca bazı tesisat vücade getirmiş ve malzeme ve vasıta temin işlemiş bulunmaktadır.

Fransızlardan satın alınıp Devlet limanları işletme umum müdürlüğüne devredilmiş olanlar için Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü tarafından Devlet limanları işletme umum müdürlüğüne bir bedel ödenmesi mevzu bahis olamayacağı tabiidir. Ancak vaziyeti hazıra sebebiyle Devlet limanları idaresinin işletmekte olduğu Trabzon, İstanbul, İzmir limanlarındaki faaliyetin azalması ve ithal ve ihraç münasebetlerimizin İskenderun limanında toplanması sebebiyle bu idarenin diğer limanlardaki malzemesinden ve vasıtalarından bir kısmı İskenderun limanına gönderilmiş ve işletme tahsisatı daha ziyade bu liman için sarfedilmiş olması itibarıyla bu idare bütçesine yardım edilmesi zaruri görülmüş ve bu sebeple Devlet demiryolları ve limanları umum müdürlüğünün; Devlet limanları işletme umum müdürlüğüne inşa edilen ve edilmekte bulunan ve istihlâk olunan gayrimenkullerle, vücade getirilen tesisatı ve muayaa suretiyle temin edilen ve bu limana diğer mahallerden gönderilen teçhizat, mevât ve eşya ve malzemenin hakiki kıymetinin takdiri müşkül olup bunun için yukarıda arzolunduğu veçhile yardım mahiyetinde maktuan (600 000) liranın Devlet limanları işletme umum müdürlüğüne tediye edilmesinin muvafık olacağı mütalâa edilerek projenin 2 nci maddesi buna göre teklif edilmiştir.

Üçüncü madde:

Bu limanın idaresi 28 . II . 1942 tarihinde Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğüne tevdi ve kanun projesinin 1 nci maddesiyle de bu tarihten itibaren devri kabul edilmiş olmasına ve bu iki idarenin ayrı, ayrı şahsiyeti haiz bulunmasına binaen hukuk ve vecaibinin intikali bakımından bir tefrik yapılması zaruri bulunmuş ve bu esbap tahtında projenin 3 ncü maddesinde 28 . II . 1942 tarihine kadar hukuk ve vecaibinin Devlet limanları işletme umum müdürlüğüne aidiyeti zikredilmekle beraber bu hüküm madde metninde 27 . II . 1942 akşamı banka ve vezne mevcutlarıyla bu tarihten evvel yapılmış hidemattan mütevellit istîfa edilmiş ve edilecek olan varidatın Devlet limanları umum müdürlüğüne reddolunacağı kaydıyla izah olunmuştur.

Devri mütâakip Devlet limanları işletme umum müdürlüğünün bu limanda hiç bir ilişiği kalmayacağı tabiidir.

Diğer taraftan 27 . II . 1942 akşamına kadar yapılmış bulunan muamele ve münasebetlerden takibi istilzam edecek olan bazı hak ve vecibeler olabilir.

Devlet limanları işletme umum müdürlüğünün, bu hak ve vecibelerini takip için İskenderun'da bir teşkilât bırakması doğru olmayacağından bu hak ve vecibelerin takibi işinin Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğüne tevdi zaruri bulunmuş ve bunu teminen yine 3 ncü madde metnine bu hukuk ve vecaip ve ihtilâfatın Devlet limanları işletme umum müdürlüğüne izafeten Devlet demiryolları tarafından takip edileceği hükmü konulmuştur.

Dördüncü madde:

Limanın Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğüne devrinden sonra bu limanda çalışan memurların Devlet limanları işletme umum müdürlüğüne iadesiyle yeniden memur temini kabil olamayacağından ve maahaza bunların hepsinin de Devlet demiryollarına devri ve intibaklarının yapılması doğru görülmediğinden limanın mürettep kadrosuna dahil memurlardan Múnakalât vekâletince münasip görülenlerin Devlet demiryollarına intikalinin kabulü cihetine gidilmiştir.

Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğünün ücretlerine dair olan 3173 sayılı kanunda kabul edildiği ve hile 24 lira aylık ücretli 3 ncü sınıf amele dahi % 5 aidata tabi tekaüt sandığına dahil olup hukuk ve vecaip bakımından diğer memurlardan farkı yoktur.

Halbuki Devlet limanları işletme umum müdürlüğü memurları tekaüt sandığı hakkındaki 3137 sayılı kanuna göre esas personeli teşkil eden tayfalar % 2 ve diğer memurlar % 5 aidata tabi tutulmuş ve buna mukabil % 5 aidata tabi memurlardan; (Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü memurları tekaüt sandığı kanununda yazılı esaslar dairesinde) 30 sene hizmet edenlere veya 20 sene ve daha ziyade hizmet edip 60 yaşını bitirenlere ve yahut 65 yaşını doldurduklarından dolayı mecburi tekaüde sevkedileceklerden hizmet müddetleri 20 sene ve daha ziyade olanlara veyahut müddeti 20 sene ve daha ziyade olanlardan vazife yüzünden olmaksızın mâlûl olanlara tekaüt veya yetimlerine yetim maaşı tahsis edilmekte ve 3 seneden fazla hizmet müddeti olup da idareden ayrılanlara tekaüt sandığındaki mevduatları verilmekte ve halbuki % 2 aidatlı gemici ve saireye münhasıran vazife başında mâlûl kaldıkları takdirde kendilerine ve vazife başında kaza neticesi vefatları halinde yetimlerine maaş bağlamakla ve 60 yaşını doldurmak veya vazife icabı olmaksızın mâlûl kalmak sebebiyle hizmetini terkedenlere veya hizmetten çıkarılanlara her hizmet senesi için son aylığının dörtte biri nisbetinde tazminat verilmekle ıktifa olunmaktadır.

Devlet limanları ve bilhassa Devlet denizyolları işletme umum müdürlükleri Tekâüt kanunundaki bu ikiliği kaldırmak üzere bu kanunun tadili esbabına tevessül edilmiş olmakla beraber Devlet limanları işletme umum müdürlüğünün, Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğüne intikal edecek memurlarının bu idare mevzuatına göre intibak ettirilmeleri ve bu bakımdan % 5 aidata tabi memurların aylıklarından kesilmiş bulunan % 5 ler ile Devlet limanları umum müdürlüğü ve bu idarenin istihlâf etmiş olduğu idareler bütçesinden tekaüt sandığına verile gelen muadillerinin ve müstahdemlerin aylık ücretlerinden kesilmiş olan % 2 lerin Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü memurları tekaüt sandığına devri ve % 2 aidatlı müstahdemlerin Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğüne intikalleri tarihinden itibaren emsali memurları kıyasen % 5 aidata tabi tutulmaları ve Devlet limanları işletme umum müdürlüğü ile bu idarenin istihlâf eylediği mülga idareler zamanında tevkif edilen % 2 lerin % 5 e iblâğı için aylık ücretinden ve idareden ayrılması halinde kendisine ve yetimlerine verilecek tazminat veya tahsis olunacak maaşından Múnakalât vekâletince tâyin edilen nisbette cüzî bir miktar tevkifi muvafık görülmüş ve buna mukabil bu memurların Devlet limanları işletme umum müdürlüğü ile bu idarenin istihlâf eylediği idarelerde aidatla geçen hizmet müddetlerine ait kıdem hakları mahfuz tutulmuştur.

Bu memurların Múnakalât vekâletine bağlı bir idareden diğer bir idareye bütün haklarıyla intikalleri temin edilmiş bulunduğuna göre bunlara tazminat verilmesi de mevzuubahis olmamak icabeder.

Mülga Seyrisefain idaresinde 15 seneye ve daha ziyade hizmet etmiş olup da bu idareyi istihlâf eden idarelere intikal eden memurların Seyrisefain idaresinde son aldıkları maaş üzerinden 1683 sayılı kanuna göre tekaütlüklerinin ıcrası ve yine idarede aidat vermek suretiyle vazife görmüş ve bilâhare yeni idarelere geçmiş bulunan mütekaüt memurlara 1683 sayılı kanunun 7 nei maddesi mucibince cyyamı müteahhire zammı verilmesi 3137 sayılı kanunun 42 nei maddesinde tasrih kılınmıştır. Bu gibi memurlardan Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğüne ge-

gecek olanlar hakkında bu hükümlerin tatbiki zaruri görülmüş ve bu hüküm madde sonuna ilâve olunmuştur.

Beşinci madde :

Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadütüne dair 3656 sayılı kanun Devlet limanları işletme umum müdürlüğü memurlarına da teşmil edilmiştir. «Madde : 23» Halbuki Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü memur ve müstahdemlerinin ücretlerine dair olan 2847 ve 3173 numaralı kanunlarla kabul edilen hususi hükümlerin devamı meriyeti mahfuz tutulmuştur. (3656 sayılı kanun Madde : 26)

3656 sayılı umumî barem kanunu ile vazolunan dereceler ve bu derecelere mahsus maaş ve aylık ücretler, Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü memurları için hususi kanunlarıyla kabul edilen esaslara mütenazır değildir. Ve tevafuk etmemektedir.

Devlet limanları işletme umum müdürlüğü memurlarından bir kısmı 3656 sayılı kanunun 19 ncu maddesi mucibince bu kanunun şumulü haricindedir.

Halbuki yukarıda da arzolunduğu veçhile Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü memurlarının ücretlerine dair olan kanun 24 lira aylık ücretli 3 neü sınıf amelesi hakkında dahi tatbik olunmaktadır.

Bu itibarla Devlet limanları işletme umum müdürlüğünden Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğüne intikal edecek memur ve müstahdemlerin intibakları yapılırken bu cihetlerin nazarı itibara alınması lâzım gelmiştir. 3656 sayılı kanunun 1 nci maddesindeki cetvele göre 5 nci derece bir memur aylığının tutarı 260 ve halbuki Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü memurları ücretlerine dair 3173 sayılı kanuna bağlı (1) numaralı cetvele nazaran 5 nci derece bir memurun aylık ücreti asgari 321 ve âzami 360 liradır. Umumî ve hususi barem kanunlarımızda aylık ücret tutarları esas ittihaz edilmiş ve Devlet daire ve müesseselerinin hususiyetleri itibariyle derecelere taksim kılınmıştır.

Bu bakımdan Devlet limanları işletme umum müdürlüğünden Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğüne bir memur ve müstahdem intikal ve intibakı yapılırken Devlet limanları işletme umum müdürlüğünde müstahdem bulunduğu sırada 3656 sayılı kanuna göre intibakı yapılmış ve tâbiri aharla hakkında bu kanun hükümleri tatbik edilmiş olup olmadığına göre ikiye ayırmak ve aldığı ücret tutarının tekabül eylediği dereceye intibakı yapılmak icabeder.

Bu düşünce ile haklarında 3656 sayılı kanun hükümleri tatbik edilen memurların almakta oldukları aylık ücretleri 3173 sayılı kanunda aylıktutarlarına tekabül eden dereceye intibakları prensip olarak muvafık görülmüştür.

Yalnız 3173 sayılı kanunun 3 ncu maddesiyle Münakalât vekâletince Devlet Demiryollarına alınacak Devlet daireleri memurlarından maaş alanların buldukları derecenin ve ücretli olanlarının da ücretleri tutarı muadilinin bir derece yükseğe intibak ettirilmelerine salâhiyet verilmiş ve haklarında 3656 sayılı kanunun umumî barem kanunu tatbik edilen Devlet limanları işletme Umum müdürlüğü memurlarından bu kanuna göre Devlet Demiryolları ve limanları İşletme umum müdürlüğüne intikal edeceklerden münasip görüleceklerine bu hükme intisalen bir üst derece maaşı verilmesi cihetine gidilmiştir. Devlet limanları İşletme Umum müdürlüğünün 3656 sayılı kanun haricinde kalmış olan müteferrik memurlardan Devlet Demiryolları ve limanları İşletme Umum müdürlüğüne intikal edeceklerin bu idare memurları ücretleri hakkındaki 2847 ve 3173 sayılı kanunlara bağlı cetvelerde yer alacakları ve intibaklardan sonra diğer memurlar gibi tekaüt ve sair bileümle haklardan istifade edecekleri cihetle filhal ellerine geçen paradan az olmamak üzere bir defaya mahsus olarak ehliyet ve liyakatlarına göre bir dereceye intibakları zaruri görülmüştür.

Altıncı madde :

Devlet Demiryolları ve limanları İşletme Umum müdürlüğünün Haydarpaşa'da bir liman ve İzmir ve Samsun'da iskele teşkilâtı olmakla beraber İskenderun limanında olduğu gibi anbar, antropo, rıhtım vesaire hizmetlerle tanzim edilmemiş olduğu cihetle 3173 sayılı kanuna bağlı 3 ncu cetvelde intikal edecek memurların gördükleri vazifeye uygun hizmet ünvanları bulunmamaktadır.

Bu itibarla intikal edenlerin gördükleri hizmet ve taşıyacakları ünvanlar sınıflandırılmak suretiyle tanzim edilen bir listenin 3173 sayılı kanuna bağlı (3) numaralı cetvele eklenmesi zaruri görülmüş ve bu maksadın temini için altıncı madde teklif edilmiştir.

Yedinci madde:

İskenderun liman hizmetleri 3714 sayılı kanun ile Devlet limanları işletme umum müdürlüğüne tevdi edilmiştir. Devlet Denizyolları ve Devlet limanları işletme umum müdürlüklerinin teşkilât ve vazifelerine dair olan 3633 sayılı kanunun dördüncü maddesiyle İstanbul, İzmir, Trabzon ve Hükümetçe Devlet limanları işletme umum müdürlüğüne inhisar şeklinde devredilmiş bulunan hizmetlerden pek az bir kısmının istisnasıyla bu salâhiyetler projenin altıncı maddesinde tazvih ve tashihlerle Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü için de kabul edilmiştir.

Filhakika 3633 sayılı kanunun 4 ncü maddesinin A ve B bentlerindeki hüküm iktibas ve fakat tevhit edilerek projenin 7 nci maddesinin A bendini teşkil eylemiştir. Yalnız bir veya iki deniz adamı tarafından sevk ve idare edilen küçük deniz vasıtaları adamlarının bizzat bedenlen çalışmalarıyla temin ettikleri mâişetlerine engel olunmaması için ve diğer taraftan bu kabîl küçük vasıtaların tahmil ve tahliye hizmetlerini limanın her sahasında inhisar teşkilâtıyla ifasının müteassır bulunması sebebiyle (30) rüsum tonilâtosuna kadar gemilerin gerek liman dahilinde kıyıda kıyıya ve gerekse liman haricinden limana ve limandan liman haricine yapacakları nakliyat ve hamulelerinin yükleme ve boşaltma ve aktarma işleri ve bir de petrol ve müstaklarının ve sair mayiatın konulmasına ve muhafaza edilmesine tahsis edilmiş bulunan mahallerden bilhassa yücede getirilmiş hususi tertibatla yapılan ve liman inhisarı teşkilâtının hizmeti mesbuk oluyunan yükleme, boşaltma ve aktarma işleri bu madde hükmünden hariç tutulmuştur.

Ancak bu istisnai hükümdeki (bu mahallerin veya gemilerin hususi tertibatlı vasıtaları . .) kaydı; gemi mürettebatı veya bu mahaller sahiplerinin temin edeceği işçi, hamal, el arabası ve sair vesaitten ihtiraz için konulmuş ve (hususî tertibatlı vasıta) kaydıyla petrol ve müstaklarının ve mayiatın tahmil ve tahliye ve aktarmasını yapmağa maksur hususî tertibat istihdam olunmuştur. Bu maddenin (E) bendiyle Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlükleri teşkilât ve vazifelerine dair olan kanunun 4 ncü maddesinin (D) bendinde antrepolar tesisiyle işletmesine müteallik salâhiyet bazı istisnalarla iktibas edilmiştir. Filhakika inhisar altına alınmış bulunan barut ve patlayıcı maddeler 2441 sayılı kanunla inhisar altına alınmış ve bu maddelerin muhafazası da ayrıca tesisat ve bilgiye mütevakkıf bulunmuş olduğundan barut ve patlayıcı maddeler antrepolarının tesis edilmesi ve işletilmesi işi mevzu haricinde bırakılması zaruri görülmüştür.

3656 sayılı kanunun 4 ncü maddesinin (D) bendinde) ki antrepo tesis etmek ve işletme salâhiyeti Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğüne verilmek istenilmekle beraber vaziyeti hazırasıyla bu salâhiyetin mevaddı müştâile ve soğuk hava antrepoları hakkında derhal tatbika imkân olmadığından inhisar hakkı mukabilinde hakikî ve hükmi şahıslara müsaade edilmesinde zaruret görülmüştür.

Sekizinci madde:

İskenderun limanında halen mer'î ve tatbik edilmekte olan tarifelerin, bu kanun mucibince limanın Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğüne devrinden sonra dahi tatbik edilmesi ve indelhaçe bu tarifelerin tenkis veya tezyit suretiyle tadili için projenin 8 nci maddesi tertip ve tanzim edilmiştir.

Muvakkat birinci madde:

23. II. 1942 tarih ve 2/17384 sayılı kararname mucibince İskenderun limanı; bütçe ve teşkilâtına mütedair mer'î hükümler mahfuz tutulmak kaydıyla Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü emrine verilmiştir. Diğer taraftan Devlet limanları işletme umum müdürlüğününün 1942 malî yılı bütçesinin A işaretli cetvelininin 9 ncü faslına İskenderun limanı ücret, yevmiye ve bilcümle idare ve işletme masrafı için 695 000 lira tahsisat konulmuş ve B cetvelininin 12 nci faslı ile aynı miktarda varidat kabul olunmuştur. Sözü geçen limanın bu kanun lâyihasıyla Devlet demiryolları ve limanları işletme umumî idaresine katî olarak devri teklif olun-

masına göre 1942 malî yılı masraflarına ait olmak üzere Devlet limanları bütçesine konulmuş bulunan mevzuubahis tahsisat ile tahmin olunan varidatın bu idare bütçesinden tenzili ile Devlet demiryolları idaresinin 1942 bütçesinin A ve B cetvellerinde açılacak hususi fasıllara tahsisat ve varidat kaydı zaruri bulunmuştur.

Muvakkat ikinci madde:

Muvakkat ikinci madde; bu kanunun ikinci maddesi mucibince Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğüne Devlet limanları işletme umum müdürlüğüne ödenecek (600 000) liranın mezkûr umum müdürlükler bütçelerine kayıt şekillerine dairdir.

Bir taraftan Devlet demiryollarının ödiyeceği bu parayı bütçesine tahsisat kayıt ve masraf edebilmek ve diğer taraftan Devlet limanları işletme umum müdürlüğü kezalik bu parayı hem irat ve hem tahsisat kayıt ve sarfetmek için maddeye hüküm konmuş bulunmaktadır.

Devlet limanlarının esas itibariyle irat kaydedilecek bu paranın aynı zamanda tahsisat kayıt ve sarfını icabettiren sebep ve lüzum harbin Akdeniz'e sirayeti üzerine yegâne ithal ve ihraç münasebatının İskenderun limanından yapılması ve bunun için diğer limanlardan vesait, teçhizat ve saire gibi unsurlarla bu limanın takviye edilmesi ve bunların da Devlet demiryollarına devredilmesi yüzünden diğer limanlarda noksan kalan vesait ve teçhizatın ikmali zaruretinden ileri gelmiştir.

Muvakkat üçüncü madde:

Bu madde, mezkûr limanın halen memur ve müstahdemin kadrosu ihtiyaca göre Münakalât vekâletince tesbit edilmekte olduğu eihetle görülen lüzum ve ihtiyaca binaen 1941 malî yılı için bu salâhiyetin devam ettirilmesi maksadına mâtuf bulunmaktadır.

Dokuzuncu madde:

Birinci muvakkat madde esbabı mucibesinde de arzolunduğu veçhile İskenderun limanının 1942 malî yılına ait olmak üzere Devlet limanları işletme umum müdürlüğü bütçesine vazolunmuş bulunan 695 000 liralık tahsisatı tamamen Devlet demiryolları idaresinin 1942 bütçesine nakledilecektir.

Haziran 1942 bidayetinden bu lâyihamın kanuniyet iktisabına kadar geçecek müddet zarfında vukubulan sarfiyat ve varidat için iki idare arasında ayrıca bir hesaplasmaya mahal kalmamak üzere bu kanunun 1 haziran 1942 tarihinden mer'i olması gerekli olacağı mülâhaza edilmiş ve 9 ncu madde bu maksatla arzolunmuştur.

Nafia encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Nafia encümeni

Esas No. 1/848

Karar No. 36

7 . VIII . 1942

Yüksek Reisliğe

İskenderun limanının Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğüne devri ve mezkûr umum müdürlükçe işletilmesi hakkında Münakalât vekilligince hazırlanan ve İera Vekilleri Heyetince 18 . VI . 1942 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılarak Başvekâletin 2.VII. 1942 tarih ve 6/2582 sayılı tezkeresiyle Yüksek Makamımıza sunulup Encümenimize havale buyrulan kanun lâyihası ve esbabı mucibesi Münaka-

lât vekili ve vekâlet mümessilleri huzuriyle okundu ve müzakere edildi

Gerek verilen izahattan ve gerekse esbabı mucibe raporu mealinden ahvali fevkalâde dolayısiyle tahmil ve tahliye işleriyle antrepo ve kara nakliyatı muamelâtının çoğalması bu işlerin tanzim ve tesrii için tek elden idaresi zaruri görü lerek Millî korunma kanununun 6 ncı madde siyle Hükûmete verilen salâhiyete istinaden İs-

kenderun limanı işletmesinin Devlet demiryolları ve limanları idaresine devredildiği ve teşkilâtla yapılması lâzımgelen tesisat masrafları için bütçe bakımından bu kanun lâyihasının sevk ve Meclisin kabulüne arz edildiği anlaşılmıştır.

Nafia encümeni; demiryollarının müntehi bulunduğu ve yalnız transit muamelesi gören bu gibi iskele ve limanların işletmesinin kara nakliyat işletmesiyle bir elden idaresi, işleri intizam, sürat ve tasarruf noktasından zaruri olduğu kanaat ve mütalâasında olduğundan Hükûmetin teklifini ve kanun lâyihasını esas itibariyle muvafık görmüştür.

Maddelerin müzakeresinde :

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 nci maddeler aynen kabul edilmiş yalnız 8 nci maddenin müzakeresinde Hükûmetin verdiği izahattan İskenderun limanının vaktiyle Haydarpaşa limanıyle birlikte muayene muamelesinin ikmal edildiği ve 506 numaralı kanunun bu bapdaki maddesiyle alâkadar olmadığı anlaşılmış ve yalnız tarife âzami ücretlerinin tesbiti zarureti dolayısıyla tarife yükselişinin haddi âzamisinin Devlet demiryollarının iş-

lettiği (Haydarpaşa limanı kastedilmiştir). Limanlar âzami tarifelerini tecavüz etmemesi şart ve esası üzerine tadil edilmiştir.

9 ncu madde kanun neşri tarihinden mer'î olmak üzere tadil edilmiştir.

Muvakkat 1 ve ikinci maddelerin 9 ncu maddenin tadiline göre değiştirilmesinin mütehasıs Bütçe encümenince yapılması muvafık görülmüştür.

Havalesi mucibince Bütçe encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reislîğe sunuldu.

Nafia En. Reisi	M. M.	Kâtip
Erzincan	Eskişehir	Sivas
A. Samih İtter	İzzet Arukan	A. N. Demirağ
Afyon K.	Ankara	Ankara
A. Çetinkaya	A. Baytın	E. Demirel
Çoruh	Eskişehir	İsparta
A. R. Erem	O. Işın	H. Özdamar
İzmir	Manisa	Malatya
S. Epikmen	Osman Erçin	M. Özpazarbaşı
Tunçeli	Urfa	
Samî Erkman	R. Soyer	

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe encümeni

Mazbata No. 144

Esas No. 1/848

12 . VIII . 1942

Yüksek Reislîğe

İskenderun limanının Devlet Demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğüne devri ve mezkûr Umum müdürlükçe işletilmesi hakkında Münakalât vekillîğince hazırlanan ve Başvekâletin 2 . VII . 1942 tarih ve 6/2583 sayılı tezkereyle Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası Encümenimize havale buyurulmakla Nafia encümeni mazbatasıyla birlikte ve Münakalât vekili Amiral Fahri Engin'le Maliye vekâletinin ve Devlet Demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğünün salâhiyetli memurları hazır oldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

Harbin Akdenize sirayeti ticari mubadelelerimizin siklet merkezini Cenup limanlarımıza ve bilhassa İskenderun'a nakletmiştir. Demiryollarımızın müntehası bulunan bu limanda fevka-

lâde artmış olan nakliyat işlerini düzenlemek ve süratle görmek için yüklenme, boşaltma ve aktarma gibi işlerin bir elden idaresine lüzum ve zaruret hissedilmesi üzerine Hükûmetçe Millî korunma kanununun bahsettiği salâhiyete istinaden ve fakat teşkilât ve bütçesine dokunulmak kaydıyla bu limandaki işlerin ifası Devlet Demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğüne verilmiş idi.

Ancak liman işlerinde istenilen intizam ve sürati temin etmek bazı tesisata ve kadroların ikmaline ihtiyaç gösterdiğinden bunları yapmasına imkân vermek üzere Devlet limanları işletme umum müdürlüğüne ait olarak bu limanda bulunan tesisat ve diğer mevcutların ve liman işleri işletme hakkının Devlet Demiryolları ve

limanları umum müdürlüğüne devri kararlaştırılmış ve buna müteallik hükümleri ihtiva etmek üzere hazırlanmış olan lâyiha heyeti umumiyesi itibariyle Encümenimizce de kabul edilmiştir.

Maddelerin tetkikinde bazı ibare tashihleri yapıldığı gibi intikal edecek memurların tekaütlüklerini gösteren 4 neü madde hükümlerinden bir kısmı 4222 sayılı İktisadi Devlet teşekkülleri tekaüt kanunu ile esasen temin edilmiş ve bir kısmı da muvakkat mahiyette bulunmuş olduğundan bu kısımlar çıkarılmış ve muvakkat hükümler ayrıca tedvin edilmiştir.

Umumî Heyetin tasvibine arz olunmak üzere

Yüksek Reislige sunulur.

Bütçe En. Rs.	M. M.	Kâtib
Çorum	Muğla	İstanbul
İ. Eker	H. Kitabcı	F. Öymen
Antalya	Bolu	Bursa
N. E. Sumer	Celâl Sait Siren	Dr. S. Konuk
Bursa	Diyarbakır	İsparta
A. Nevzad Ayas	Rüştü Bekit	M. Karaağaç
İsparta	İstanbul	Kırklareli
R. Ünlü	H. Ülkmen	B. Denker
Maraş	Mardin	Ordu
M. Bozdoğan	R. Erten	H. Yalman
Sivas	Tokad	Yozgad
Remzi Çiner	H. N. Keşmir	A. Sungur

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

İskenderun limanının Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğüne devri ve mezkûr umum müdürlükçe işletilmesi hakkında kanun projesi

BİRİNCİ MADDE — 3714 sayılı kanuna müsteniden Devlet limanları işletme umum müdürlüğü tarafından işletilmekte bulunan İskenderun limanı; 28 şubat 1942 tarihinde mevcut tesisatı ve teçhizatı ve her türlü alât ve edevatı, bilûmum muharrik ve müteharrik deniz ve kara nakil vasıtaları ve binaları, demirbaş ve istihlâk olunacak maddeleri ve eşyasiyle birlikte Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğüne devrolunur.

İKİNCİ MADDE — Birinci madde ile Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğüne devri kabul olunan mallardan ve eşyadan Devlet limanları işletme umum müdürlüğüne inşa edilmiş ve edilmekte bulunan, satın alınan veya istihlâk olunan gayrimenkullerle mubayaa suretiyle temin edilen veya bu limana diğer mahallerden gönderilmiş olan teçhizat, vesait, mevât ve eşyanın ve vücade getirilen tesisatın bedeli olarak maktûan Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğüne (600 000) lira, Devlet limanları işletme umum müdürlüğüne ödenir.

NAFİA ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

İskenderun limanının Devlet Demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğüne devri ve mezkûr Umum müdürlükçe işletilmesi hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — Hükümetin teklifi aynen.

MADDE 2. — Hükümetin teklifi aynen.

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

İskenderun limanının Devlet Demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğüne devri ve mezkûr Umum müdürlükçe işletilmesi hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — 3714 sayılı kanuna müsteniden Devlet Limanları işletme umum müdürlüğü tarafından işletilmekte iken Hükümetçe kanuni salâhiyete istinaden verilen karar üzerine 28 şubat 1942 tarihinden itibaren Devlet Demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğünce idare edilmeğe başlanan İskenderun limanı; mezkûr tarihte kanuni salâhiyete istinaden mevcut tesisat ve teçhizatı ve her türlü alât ve edevatı, bilûmum muharrik ve müteharrik deniz ve kara nakil vasıtaları ve binaları, demirbaşları ve istihlâk olunacak maddeleri ve eşyasiyle birlikte Devlet Demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğüne devrolunur.

MADDE 2. — Birinci madde ile Devlet Demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğüne devri kabul olunanlardan Devlet Limanları işletme umum müdürlüğünce inşa edilmiş ve edilmekte bulunan, satın alınan veya istihlâk olunan gayrimenkullerle satın alınmış veya bu limana diğer mahallerden gönderilmiş olan teçhizat, vesait ve her türlü eşyanın ve vücuda getirilen tesisatın bedeli olarak maktuan 600 000 lira Devlet Demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğünce, Devlet Limanları işletme umum müdürlüğüne ödenir.

Hü.

ÜÇÜNCÜ MADDE — İskenderun limanının Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğünce idaresine başlandığı 28 şubat 1942 tarihi sabahında gerek bankada, gerek veznesinde mevcut nakdiyle bu tarihten evvel ifa edilmiş hizmetlerden doğan alacaklarla tahakkuk etmiş ve edecek borçlar Devlet limanları işletme umum müdürlüğüne aittir.

Devlet limanları işletme umum müdürlüğünün 27. II. 1942 akşamına kadar hukuk ve vekaibine taallük ve İskenderun'da takibi icabeden hususat ve ihtilâfat bu idareye izafeten Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğünce takip ve intaç edilir. Bu hususta ihtiyar edilecek bilûmum masraflar Devlet limanları işletme umum müdürlüğü tarafından ödenir.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Bu kanun meriyete girdiği zaman İskenderun limanına müretepler kadrolara dahil bulunan memur ve müstahdemler Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğüne intikal eder. İntikal eden bu memur ve müstahdemlere bu sebeble tazminat verilmez. Ancak Devlet limanları işletme umum müdürlüğünün aidata tabi memur ve müstahdemlerinin aylık ücretlerinden gerek bu idare, gerek eski idareler tarafından kesilmiş bulunan % 2 ler aynen ve % 5 ler muadilleriyle birlikte Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü memurları tekaüt sandığına devrolunur. Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğüne intikal eden bu memur ve müstahdemlerin Devlet limanları işletme umum müdürlüğü ve bu umum müdürlüğün istihdaf eylediği mülga idareler zamanında aidat vermek suretile geçen hizmet müddetlerine ait kıdem hakları mahfuz olup bu müddetler tekaütlüklerine esas olan hizmet müddetlerine eklenir. Ve bunların son terfi tarihlerinden itibaren geçen hizmet müddetleri Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğünce yapılacak terfilerde hesaba katılır.

Evvelce % 2 nisbetinde aidat vermiş olan memur ve müstahdemlerin bu aidatı kanunun meriyeti tarihinden itibaren % 5 tekaüt aidatından maada her ay ücretlerinden veya ken-

Na. E.

MADDE 3. — Hükûmetin teklifi aynen.

MADDE 4. — Hükûmetin teklifi aynen.

B. E.

MADDE 3. — İskenderun limanının Devlet Demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğünce idaresine başlandığı 28 şubat 1942 tarihi sabahında gerek bankada, gerek veznesinde mevcut nakdiyle bu tarihten evvel ifa edilmiş hizmetlerden doğan alacaklar ve tahakkuk etmiş ve edecek borçlar Devlet Limanları işletme umum müdürlüğüne aittir.

Devlet Limanları işletme umum müdürlüğünün 27. II. 1942 akşamına kadar hak ve vecibelerine taallük edip İskenderun'da takibi icabeden hususlar ve ihtilâflar bu idareye izafeten Devlet Demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğünce takip ve intaç edilir. Bu hususta ihtiyar edilen bilûmum masraflar Devlet Limanları işletme umum müdürlüğü tarafından ödenir.

MADDE 4. — Bu kanunun meriyete girdiği tarihte İskenderun limanı kadrolarında bulunan memur ve müstahdemler Devlet Demiryolları ve limanları İşletme Umum müdürlüğüne intikal eder ve bunlar bu tarihten itibaren Devlet Demiryolları ve limanları İşletme Umum müdürlüğü memur ve müstahdemleri haklarını kazanırlar.

Ha.

Na. E.

dilerine veyahut vefatları halinde yetimlerine bağlanacak maaşlardan Münakalât vekâletince tesbit edilecek nisbet ve esaslar dairesinde mukassatan kesilmek suretiyle % 5 e iblâğ olunur. Bu gibilere tazminat verilmesi hallerinde aidat farkından mütevellit borçları tazminatlarından defaten kesilir.

Mülga Seyrisefain idaresinde aidat vermek suretiyle mütekaiden istihdam olunanlardan ve bunlardan başka yine bu idarede on beş sene ve daha fazla hizmet edip bilâhara bu idareyi istihdaf eden idarelere ve nihayet Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğüne intikal edenler hakkında Devlet denizyolları ve Devlet limanları işletme umum müdürlükleri memurları tekaüt sandığına müte-dair 3137 sayılı kanunun 42 nci maddesi hükümleri eskisi gibi tatbik olunur.

BEŞİNCİ MADDE — İskenderun limanı memur ve müstahdenlerinden Devlet Demiryolları ve limanları İşletme Umum müdürlüğüne nakledilenler hakkında aşağıdaki esaslar tatbik edilir:

A) 3656 sayılı kanun hükümlerine tabi olanlar, müktesep hak olarak almakta oldukları aylık ücretlerinin 3173 sayılı kanuna bağlı cetvellerde tekabül ettiği dereceleri alırlar.

Bu suretle intibakları yapılanların eski ücretleri yeni derecelerinin asgarî miktarından fazla ise farkı kademe zammı olarak verilir.

B) 3656 sayılı kanunun 19 ncu maddesi mevzuuna giren müteferrik müstahdemlerin tahsil durumları ile hizmet müddetlerine bakılmaksızın ehliyet ve liyakatleri itibariyle bir defaya mahsus olmak üzere 3173 sayılı kanuna bağlı 1 numaralı cetvelin 19 - 8 nci ve 2 numaralı cetvelin 1 - 6 derecelerinden birine Münakalât vekili tarafından tâyinleri yapılabilir. Ancak bunlar 3656 ve 3661, 3659 sayılı kanunlara tabi daire ve müesseselere intisaplarında bunlara umumî hükümlere göre alabilecekleri maaş veya ücretler verilir.

ALTINCI MADDE — Bu kanuna bağlı (1) numaralı listede dereceleri yazılı memuriyet ünvanları; 3173 sayılı kanuna bağlı (3) numaralı cetvelin ait olduğu derecelerine eklenmiştir.

MADDE 5. — Hükümetin teklifi aynen.

MADDE 6. — Hükümetin teklifi aynen.

B. E.

MADDE 5. — İskenderun limanı memur ve müstahdemlerinden Devlet Demiryolları ve limanları İşletme Umum müdürlüğüne nakledilenler hakkında aşağıdaki esaslar tatbik edilir:

A) 3656 sayılı kanun hükümlerine tabi olanlar, müktesep hak olarak almakta oldukları aylık ücretlerinin 3173 sayılı kanuna bağlı cetvelerde tekabül ettiği dereceleri alırlar.

Bu suretle intibakları yapılanların eski ücretleri yeni derecelerinin asgari miktarından fazla ise farkı kademe zammı olarak verilir.

B) 3656 sayılı kanunun 19 ncu maddesi mevzuuna giren müteferrik müstahdemlerin tahsil durumları ile hizmet müddetlerine bakılmaksızın ehliyetlerine göre bir defaya mahsus olmak ve diğer daire ve müesseseler için müktesep hak teşkil etmemek üzere 3173 sayılı kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin 19 - 8 nci ve (2) sayılı cetvelin 1 - 6 derecelerinden birine almakta olduğu ücretin muadilini geçmemek şartıyla Mü-nakalât vekili tarafından tâyinleri yapılabilir.

MADDE 6. — Bu kanuna bağlı cetvelde derece ve unvanları yazılı memuriyetler, 3173 sayılı kanuna bağlı (3) sayılı cetvelin ait olduğu derecelerine eklenmiştir.

Hü.

Na. E.

YEDİNCİ MADDE — Devlet Demiryolları ve limanları İşletme Umum müdürlüğü, İcra Vekilleri Heyetince tâyin ve tahdit edilecek İskenderun limanı hududu dahilinde aşağıda yazılı vazife ve işleri inhisar şeklinde yapar.

A) Yolcuların beraberlerindeki zat ve hane eşyası hariç olmak üzere bilcümle ticaret eşyasının ve gemilere ait ihrakiyelerin yükleme, boşaltma ve aktarma işleri.

30 rüsum tonilâtosuna kadar «30 dahil» gemilerin gerek liman dahilinde kıyıdan kıyıya, gerek liman haricinden limana ve umandan liman haricine yapacakları nakliyat ve namulelerin yükleme ve boşaltma ve aktarmaları ve bir de liman teşkilatının hizmeti mesbuk olmaksızın petrol ve müstaklârlarının ve sair mayiatın konulmasına ve muharaza edilmesine tahsis edilmiş mahallerde bu mahallerin veya gemilerin hususi tertibatlı vasıtalarla ve bu mahallerden aynı vechile yükletilmesi ve aktarma edilmesi işleri bu hükümden müstesnadır.

B) Rıhtımlar, iskeleler ve deniz yolcu salonları tesis etmek ve tesis edilmiş ve edilecekleri işletmek;

C) Gümrük muamelesine tabi eşyanın konulmasına mahsus ambarlar ve sundurmalar tesis etmek ve işletmek;

Ç) Gemilere tatlı su vermek;

D) Palamar şamandıraları tesis etmek ve tesis edilmiş ve edilecek olanları işletmek;

E) Antrepolar tesis etmek ve işletmek.

(Barut ve patlayıcı maddelere ait antrepolar ve ambarlar bu hükümden müstesnadır.)

Inhisar hakkı olarak Münakalât vekâleti tarafından tanzim ve İcra Vekilleri Heyetince tasdik olunacak tarife ile tesbit edilecek ücret alınmak şartıyla mevaddı müstaile ve soğuk hava antrepoları tesisine ve bunlardan tesis edilmiş olanların işletilmesine Münakalât vekâleti hakiki ve hükmi şahıslara muvakkaten tâyin edeceği esaslar dahilinde müsaade edebilir.

SEKİZİNCİ MADDE — Bu limanda halen alınmakta olan resim ve ücretler ve mer'i tarifeler aynen tatbik olunur. İcabi halinde Münakalât vekâletinin tasvibi ile Devlet demiryolları işletme umum müdürlüğü tarife ücretlerini tezyit veya tenzile salâhiyettardır.

MADDE 7. — Hükümetin teklifi aynen.

MADDE 8. — İskenderun limanında halen alınmakta olan resim ve ücretlerin alınmasına ve mer'i bulunan tarifelerin tatbikına devam olunur. İcabi halinde bu resimleri ve tarifedeki ücretleri indirmeye veya Devlet Demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğüne işlettiri-

B. E.

MADDE 7. — Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü, İcra Vekilleri Heyetince tâyin ve tahdit edilecek İskenderun limanı hududu dahilinde aşağıda yazılı vazife ve işleri inhisar şeklinde yapar :

A) Yolcuların beraberlerindeki zat ve hane eşyası hariç olmak üzere bilcümle eşyanın ve gemilere ait ihrakiyelerin yükleme, boşaltma ve aktarma işleri.

(30 rüsum tonilâtosuna kadar «30 dahil» gemilerin gerek liman dahilinde kıyıdan kıyıya, gerek liman haricinden limana ve limandan liman ve haricine yapacakları nakliyat ve hamulelerin yükleme ve boşaltma ve aktarmaları ve bir de liman teşkilâtının hizmeti mesbuk olmaksızın petrol ve müştaklarının vesair maiyatın konulmasına ve muhafaza edilmesine tahsis edilmiş mahallerde bu mahallerin veya gemilerin hususi tertibatlı vasıtalarıyla ve bu mahallerden aynı veçhile yükletilmesi ve aktarma edilmesi işleri bu hükümden müstesnadır.

B) Rıhtımlar, iskeleler ve deniz yolcu salonları tesisi ve işletilmesi,

C) Gümrük muamelesine tabi eşyanın konulmasına mahsus ambarlar ve sundurmalar tesisi ve işletilmesi,

Ç) Gemilere tatlı su verilmesi,

D) Palamar şamandıralarının tesisi ve işletilmesi ,

E) Antrepolar tesisi ve işletilmesi,

(Barut ve patlayıcı maddelere ait antrepolar ve ambarlar bu hükümden müstesnadır).

Inhisar hakkı olarak Münakalât vekâleti tarafından tanzim ve İcra Vekilleri Heyetince tasdik olunacak tarife ile tesbit edilecek ücret alınmak şartıyla mevaddı müşteile ve soğuk hava antrepoları tesisine ve bunlardan tesis edilmiş olanların işletilmesine Münakalât vekâleti hakikî ve hükmi şahıslara tâyin edeceği esaslar dahilinde muvakkaten müsaade edebilir.

MADDE 8. — Nafia encümeninin 8 nci maddesi aynen

Fr.

Na. B.

MUVAKKAT BİRİNCİ MADDE — Devlet limanları işletme umum müdürlüğü 1942 malî yılı bütçe kanununa bağlı A işaretli cetvelin (9) ncu ve B işaretli cetvelin (12) nci fasıllarındaki (695 000) lira tahsisat ile varidat muhammenatı mezkûr cetvellerden tenzil edilerek Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü 1942 malî yılı varidat ve masraf bütçelerinde aynı namlarla açılacak hususi birer fasla irat ve tahsisat kaydolunur.

len diğer limanlarda tatbik edilen resim ve ücretleri geçmemek üzere arttırmaya Münakalât vekili mezundur.

B. E.

MUVAKKAT MADDE 1. — Dördüncü maddede yazılı olanlardan % 2 aidat verenlerin bu kanunun meriyete girdiği tarihe kadar kesilen aidatı Devlet denizyolları ve limanları işletme umum müdürlükleri Tekait sandığına Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü Tekait sandığına yatırılır. Bunlar % 2 aidat verdikleri tarihten itibaren aldıkları ücretlerin % 3 ünü Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü Tekait sandığına borçlanırlar. Bu borçlar her ay kesilecek tekaütlük aidatından başkaca aylıklardan % 3 kesilerek tahsil olunur.

Borçlarını ödemedi tazminat almak suretiyle sandıkla alâkaları kesilenlerin borç bakiyeleri tazminatlarından indirilir. Tekait edilenlerin borç bakiyeleri tekaüt aylıklarından % 3 kesilmek suretiyle tahsil olunur .

Ölenlerin borçları aranmaz.

MUVAKKAT MADDE 2. — Dördüncü maddede yazılı olanlardan 3137 sayılı kanunun 42 nci maddesinin birinci fıkrasına tabi olanlar aşağıdaki şartlarla Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü memurları hakkındaki tekaüt hükümlerinden istifade ederler.

1. Bu kanunun neşri tarihinden itibaren üç ay zarfında Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü memurları Tekait sandığına müracaatla bu hükümlerin tatbikını isterler.

2. Bunlar Devlet denizyolları ve limanları işletme umum müdürlükleri memurları tekaüt sandığına aidat verdikleri müddet zarfında almış oldukları aylıkların mecmuunun % 5 ini borçlanırlar.

3. Bu borçlar 3656 ve 3659 sayılı kanunlara tabi idare ve kurumlardan hizmet mukabili alınan aylık, her türlü ikramiye ve tahsisat (muvakkat tazminat ve fevkalâde zam hariç) ve tekaüt sandığından alınan aylık ve tazminatın tamamı üzerinden % 10 kesilerek tahsil olunur.

Ölenlerin borçları aranmaz.

MUVAKKAT İKİNCİ MADDE — Bu kanunun ikinci maddesi mucibince ödenecek 600 000 lira bir taraftan Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü 1942 malî yılı bütçesinde (İskenderun limanının devri dolayısıyla Devlet limanları işletme umum müdürlüğüne verilecek tesisat, vesait, mevat ve sair eşye bedeli) namıyla açılacak hususi bir fasla tahsisat kayıt diğer taraftan bu para, Devlet limanları işletme umum müdürlüğü 1942 malî yılı varidat bütçesinde açılacak hususi bir fasla irat ve aynı miktar masraf bütçesinin 6 ncı faslının lüzum görülecek maddelerine ilâveten tahsisat kayıt ve sarfolunur.

MUVAKKAT ÜÇÜNCÜ MADDE — Liman işletmesinin 1942 malî yılı kadrosu ihtiyaca göre Münakalât vekâletince tanzim olunur.

DOKUZUNCU MADDE — Bu kanun 1 haziran 1942 tarihinden muteberdir.

ONUNCU MADDE — Bu kanunun icrasına İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

18. VI. 1942

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>Dr. R. Saydam</i>	<i>H. Menemencioğlu</i>	<i>A. R. Artunkal</i>
Da. V.	Ha. V.	Ma. V.
<i>Dr. A. F. Tuzer</i>	<i>Ş. Saracoğlu</i>	<i>F. Ağralı</i>
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
<i>Yücel</i>	<i>A. F. Cebesoy</i>	<i>Sırrı Day</i>
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
<i>Dr. H. Alataş</i>	<i>R. Karadeniz</i>	<i>Muhlis Erkmen</i>
Mü. V.	Ti. V.	
<i>F. Engin</i>	<i>Ökmen</i>	

MADDE 9. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren mer'idir.

MADDE 10. — Hükûmetin teklifi aynen.

B. E.

MUVAKKAT MADDE 3. — Devlet limanları işletme umum müdürlüğü 1942 mali yılı Bütçe kanununa bağlı A işaretli cetvelin (9) ncu ve B işaretli cetvelin (12) nci fasıllarındaki (695 000) lira tahsisat ile varidat muhammenatından bu kanunun mer'iyete girdiği tarihe kadar yapılan sarfiyata tekabül eden tahsisat ve varidat yekûnu mezkûr cetvellerden tenzil edilerek geri kalan miktarları Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü 1942 mali yılı varidat ve masraf bütçelerinde aynı namlarla açılacak hususi birer fasla irat ve tahsisat kaydolunur.

MUVAKKAT MADDE 4. — Hükûmetin ikinci muvakkat maddesi aynen

MUVAKKAT MADDE 5. — Hükûmetin üçüncü muvakkat maddesi aynen

MADDE 9. — Nafia encümeninin 9 ncu maddesi aynen

MADDE 10. — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Hükümetin teklifine bağlı

CETVEL

Derece

7	Başkaptan, vapur başmakinisti
8	S. I. kaptan, S. I. vapur makinisti
9	Ambar müdürü
10	S. II. kaptan, S. II. vapur makinisti, deniz başpuvantörü, vesait şefi, S. I. ambar şefi
11	S. II. ambar şefi
12	Deniz puvantörü
15	S. I. lostromo
17/I	S. II. lostromo
17/III	Serdümen
18/I	Gemici, kamarot, mütehassis amele

